

FESTIVĀLI INDIJĀ

HOLI – KRĀSU FESTIVĀLS

Holi krāsu festivāls ir viens no vecākajiem festivāliem Indijā, kas sākotnēji tika dēvēts par „Holika”. Holi festivālu ar lielu aizrautību atzīmē visā valstī. Tas ir viens no populārākajiem Indijas festivāliem ārzemēs. Holi svinības atšķiras no reģiona uz reģionu, bet aizrautība un centība svētku gatavošanās laikā ir vienlīdz liela. Holi ir laiks, kad atcerēties dzīves spilgtumu un krāšņumu, laiks – kad dalīties ar prieku un mīlestību.

Festivāls sākas indiešu mēneša Phalgun augošā mēneša divpadsmitajā dienā. Mātes, gatavojoties Holi svētkiem, darina jaunus tērpus savām precētajām meitām, tiek pirkti un gatavoti krāsu pulveris Gulal, tiek pildīti baloni ar ūdeni, tiek gatavoti īpaši ēdieni, kas raksturīgi tieši šiem svētkiem.

FESTIVĀLA DIENAS

Pirmā Holi festivāla diena ir Rang Pashi, kas ir trīs dienas pirms pilnmēness. Šajā dienā visa ģimene sapulcējas vienkopus un vecākais ģimenes loceklis apsmidzina pārējos ar krāsām un ūdeni ar Tesu ziediem. Un vēlāk to pašu dara arī jaunākie ģimenes locekļi. Šajā dienā sievietes valkā īpašo Holi tērpu – Holi Dandia sari. Rang Pashi ir galvenā diena, kad tiek apspriests, kā notiks gatavošanās svētkiem. Pēc ceremonijas tiek ēsti saldumi gujia un papri, dzerti dzērieni, kā piemēram bhang.

Nākamā diena ir Puno. Vakarā ielas stūros pie krustcelēm tiek iedegti lieli uguns kuri. Cilvēki sapulcējas ap uguns kuriem, dzied un dejo tradicionālās indiešu dejas.

Istās svētku svinības sākas trešajā dienā – Parva. Visi – draugi, radi, kaimiņi, bērni, pieaugušie – pulcējas ielās un sāk mētāties ar krāsainiem pulveriem. Krāsainie pulveri aber vai gulal tiek mesti gaisā, kā arī ar tiem tiek apzīmētas sejas un viss ķermenis. Lai radītu vēl lielāku jautrību tiek mesti baloni, kas pildīti ar krāsotu ūdeni. Izrādot cieņu pret vecākiem cilvēkiem, viņiem ar krāsām tiek nokrāsotas vienkājas. Visapkārt ir dzirdamas indiešu bungu skaņas un dažādas Holi festivāla dziesmas.

Šajos svētkos ir kāda savāda paraža – uz mielastu obligāti jāaicina meitas vīrs ar viņa ģimeni. Kad maltīte ir beigusies, znotam tiek pasniegta nauda (no 5 līdz 500 rūpijām) kopā ar glāzi dzēriena. Precētā meita saņem ceļa naudu, ko sauc par kothli. Tālākā paraža rada mazliet jautrības, un to parasti veic jaunā līgava ar bērnu palīdzību. Jaunajai līgavai ir jāmeģina kaut kādā veidā vīra vecākus ievest citā istabā un ieslēgt viņus. Lai atbrīvotu vecākus, līgava pieprasa dāvanas. Kā dāvanas parasti dod sari un rotaslietas.

KRĀSAS

Phalgun mēnesis ierodas ar solījumu par siltām dienām un jaunu dzīvi – pavasaris ir atjaunošanās un atdzimšanas gadalaiks. Zeme pamet ziemas drūmumu un sāk ziedēt. Lai atzīmētu šīs izmaiņas, Holi festivāls aicina to darīt ar krāsu palīdzību, kā arī aicina svinēt dzīvi.

Holi svētku raksturīgākā iezīme ir krāsas – košas un dinamiskas, kuras tiek mestas gaisā ar prieku. Svētki atklāj vienkāršo dzīves noslēpumu, ka nevajag nemaz tik daudz – tikai patiesas jūtas un emocijas, lai būtu priecīgs un laimīgs. Krāsas apzīmē enerģiju mūsu spilgtajai un straujajai dzīvei. Krāsa nozīmē vitalitāti, kas padara cilvēku rasi unikālu. Holi festivāls ir arī pavasara sākšanās, kad martā debesis iekrāsojas īpaši zilās krāsās, ziedi uzdzied spilgtākām krāsām.

Holi festivāls tiek iekrāsots ar īpašajām gulal krāsām. Tās ir sausās krāsas, kuras sāk pārdot dažas dienas pirms svētku sākšanās. Tirgi ir pārpildīti ar krāsu kaudzēm, tiek izvietotas piramīdās un pārdotas neiepakotas. Pārdevēji sēž ielu malās un tirgo košās krāsas garāmgājējiem. Gulal pulveris ir dažādās košās krāsās – rozā, sarkanā, dzeltenā, zaļā. Šīs krāsas var izmantot sausas vai sajaucot ar ūdeni. Jaunās līgavas pērk sudraba un zelta krāsas un sajauc tās kopā ar kokasriekstu eļļu.

Agrākos laikos Holi festivālam nepieciešamās krāsas izgatavoja no „tesu” koku ziediem. Šis koks tiek dēvēts arī par „liesmu mežu”, jo tā ziedi ir koši sarkanā krāsā. Ziedi tika izkaltēti saulē un pēc tam samalti smalka pulvera veidā. Pēc tam tika pievienots ūdens un ieguva safrānsarkanu krāsu.

APĢĒRBS

Tāpat kā visos pārējos Indijas festivālos, tad arī Holi svētkos tiek valkāts tradicionālais indiešu apģērbs. Mātes vienmēr dāvina jaunus tērpus savām precētajām meitām un jaunākajiem bērniem. Meitām

tiek dāvināts īpašs sari – dandia, kas ir gatavots no kokvilnas. Sari auduma malas ir krāsotas ar īpašo krāsu – indiešu rozā. Sari var tikt dekorēti dažādi, piemēram, ar bārkstīm, izšūti.

Bērni un vīrieši izvēlas vilkt baltu apģērbu, lai vēlāk uz tā vairāk izceltos košās krāsas.

HOLI SVĒTKU ĒDIENI

Indiešu svētki ir vienmēr izcēlušies ar unikālo svinēšanas kārtību, un šie svētki tiek papildināti ar īpašu ēdienu pagatavošanu. Arī Holi svētku laikā tiek gatavoti dažādi ēdieni. Pēc krāsu spēlēm ir patiesa bauda nogaršot dažādos ēdienus. It īpaši tiek gatavoti dažādi saldumi.

Guija – Ziemeļindijā populārs saldais ēdiens.

Puran Poli – gatavo no mazām mīklas pikām, cep un pasniedz karstu.

Papri – uzkodas, kas gatavotas no meethi lapām.

Dahi Bhalle – uzkodas, kas gatavotas no biezpiena.

Malpua – saldais ēdiens, gatavots no miltiem, pistācijām. To var uzglabāt vairākas nedēļas.

Safrāna sīrups – iecienīts dzēriens Holi svētku laikā.

Thandai – vēss dzēriens, kas gatavots no magoņu sēklām, anīsa sēklām, melnajiem pipariem, rožu ziedlapiņām, pumpuriem un lapām. Tiek sajaukts ar pienu, kausētu sviestu un garšvielām.

GANESH CHATURTHI FESTIVĀLS

Festivāls ir par godu Hindu dievam Ganesham. Festivāls norisinās augustā vai septembrī, atkarībā no mēness fāzes (jauna mēness ceturrtajā dienā). Šogad festivāls norisināsies 1. septembrī un tiks svinēts 11 dienas. Vislabākā vieta festivālam ir Mumbaja, kur svinības notiek Siddhivinayak templī, kurš atrodas Pradhedevis pilsētā.

Festivāls sākas ar milzīgas Ganeshas statujas uzstādīšanu un pilsētas izdekorēšanu. Dievs Ganeshas ir pazīstams arī kā saldummīlis, tāpēc viņam vienmēr tiek piedāvāti saldumi. Šī festivāla norises laikā gandrīz visi indieši gatavo saldumus un pārtiek no delikatesēm.

Saskaņā ar leģendu festivāls norisinās dieva Ganeshas dzimšanas dienā.

Leģenda vēsta, ka Dievam Šivam bija jāaiziet no Kailashas, lai nokārtotu dažas radušās problēmas. Līdz ar to Parvati palika mājās viena pati. Viņa izjuta vajadzību pēc sarga, kamēr viņa ietu dušā. Tā viņai radās doma, ka vajadzīgs dēls, kurš varētu viņu sargāt. Viņa radīja Ganeshu. Parvati viņam lika stāvēt pie vārtiem un nelaist nevienam iekšā, kamēr viņa neiznāk pie viņa. Diemžēl Šiva atgriezās mājās ātrāk nekā bija domājis. Tā kā Ganesham bija palūgts nevienu nelaist iekšā, viņš apstādināja Šivu. Tas sanikvoja Šivu un viņš nocirta Ganesham galvu ar savu ieroci. Kad Parvati ieraudzīja ko Šiva ir izdarījis, viņa pieņēma dievietes Kali izskatu un draudēja iznīcināt visas trīs pasaules.

Dievs Šiva, baidīdamies no Parvati nežēlastības, centās artrast kādu bērniņu, pret kuru māte izturējās nolaidīgi, lai varētu arī viņam nocirst galvu. Pirmais mazulis, ko Šiva atrada bija zilonēns, viņš nocirta tam galvu, lika to uz Ganeshas kakla un iedvesa tam dzīvību.

DĪPAVALI

Notiek oktobra-novembra vistumšākajā naktī, atzīmējot Rāmas atgriešanos savā pilsētā pēc četrpadsmit gadus ilgās trimdas. Svinības ilgst trīs dienas, pirmajā naktī tiek iededzināti pieci, vai Bengālijā, piemēram, četrpadsmit gaismas lukturi.

Otrajā dienā tiek organizēta svētku maltīte. Vakarā, visi iedzīvotāji (pat vispieticīgākie) iedezina māla vai misiņa gaismekļus, laiž plaukšķenes un taisa lielu uguņošanu: apgaismojot gan zemi, gan debesis (tas atgādina Gaja Favka dienu Lielbritānijā). Tempļus rotā Dīpotsava (svētku apgaismojums), arī visas svētās

lūgšanu vietas un upju krastus, simbolizējot garīgo gaismu, kas izstaro no šiem punktiem. Paveras krāšņs skats, visi ir tērpušies jaunās drēbēs, īpaši dāmas, tās rotājušās ar vislabāko, atspoguļojot visas sabiedrības prieku un laimes pilno noskaņojumu. Visas ašīs gaismas un uguņošanas, prieks un liksme, simbolizē dievišķo spēku uzvaru pār nelabo.

Dienvidos, otrā diena sākas ar agru rīta peldi (Ganga Snanam), Lakšmī pielūgsmi un jaunu drānu apvilksanu. Ziemeļos nakts tiek pavadīta spēlējot, lai nodrošinātu labu veiksmi Jaunajā Gadā, kas Gudžaratī un Marvari iestājas otrajā dienā. Tā ir senā spēļu rituāla atbals, kas tika veikts jaungada dienā, lai piesaistītu labu veiksmi.

Dievietes Kali pielūgsmē Bengālijā ir Divāli sinonīms, tāpat kā dēmona Narakasūra iznīcināšana dienvidos. Diena pēc Dīpavali ziemeļos tiek atzīmēta kā Danteras: godinot dievišķo ārstu Danvantari, lai nodrošinātu sev labu veselību nākamajā ziemā un kā pateicība par aizsardzību no slimībām lietus periodā.

NAVARATRI UN DURGA PUDŽA

Galvenie festivāli ir Durga Pudža Bengālijā un Orisā, kas ilgst piecas dienas, kuru laikā uz galvenā paaugstinājuma tiek novietoti piecu dievu un dieviešu tēli ar Šivas tēlu dekorācijas augšgalā. Dievu totēmiskie dzīvnieki, lauva, pāvs, pele, gulbis un pūce arī ir blakus, papildus ar Nava Patriku (deviņām lapām) tiek godināts rudens.

Maha Šašti (sestā jaunmēness diena) dieviete-māte Durga un tās pēcnācēji tiek godināti ar Bodhanu (pieaukšana un lūgšanas) un Adhibasu (iesvētīšana). Nākamajās trijās labvēlīgajās dienās - Maha Saptami, Maha Aštami un Maha Navami – turpinās intensīva pielūgsmē, iekļaujot Saptami Sandhi (savienošanos) un Aštami, kas tiek uzskatītas par īpaši labvēlīgām. Katru dienu notiek Pušpandžali (ziedu piedāvāšana); Bhog (ēdiena ziedošana dieviem); un rīta-vakara Arati (pielūgsmē ar gaismas lukturim), notiek nepārtraukti Čandi Purānas lasījumi un ticīgo cienāšana ar ēdienu. Desmitā jaunmēness diena ir Vidžaija Dašami, kurā ceremoniāli atvadās no dievietes līdz nākamajam gadam, ar skaļām fanfarām un asaru plūdiem.

Jaunā mēnesī sākas Navaratri, gandrīz viscaur Indijas ziemeļiem tās tiek uzskatītas par deviņām ļoti labvēlīgām naktīm, kurām gatavojas ar gavēšanu vienas dienas garumā. Gudžaratā šo festivālu atzīmē ar krāšņām Dandja Rasas dejām (nūjiņu sišana) visas nakts garumā un Garbu (šūpošanos un plaukstu sišanu), ko izpilda grezni tērptas sievietes. Navaratri devītā diena dienvidos tiek veltīta Sarasvati pielūgsmēi (un iesvētīšanai mācībās). Visi mācību objekti, tādi kā grāmatas, mācību piederumi un mūzikas instrumenti tiek novietoti uz pjedestāla un pielūgti. Desmitajā dienā visur notiek Dusseras atzīmēšana (Vidžaija Dašami), gremdējot ūdenī Durgas tēlus un dedzinot milzīgas dēmonu – Rāvanas, viņa brāļa Kumbhakarnas un dēla Meghanadas statujas, kam seko uguņošana, kas simbolizē labā triumfu pār ļaunumu.

KRIŠNA JANMAŠTAMI

Tiek atzīmēts jūlija beigās, augusta sākumā. Janmaštami ir Krišnas dzimšanas atceres diena dēmona Kamsas cietumā. Pusnaktī starp pirmo (Krišnaštami vai Gokulaštami) un otro (Kalaštami) dienu, svinīgi tiek godināta Krišnas dzimšana. Tiek gatavoti gardumi no piena un biezpiena, kurus tik ļoti mīlēja Krišna. Dahi-Handi (krūkas piepildīšana līdz malām ar pienu un tā izstrādājumiem) ceremonija, nāves atcere, ir ļoti populārs otrās dienas pasākums. Hinduisti visu dienu gavē un bauda ēdienu tikai pusnaktī, pēc dieva piedzimšanas.

ŠIVARATRI

Notiek februārī-martā, tajā ir obligātas lūgšanas Šivam, gavēšana un pagātnes grēku nožēlošana. To iezīmē palikšana nomodā visas nakts garumā un rituāla pielūgsmē: atceroties nakti, kad Šiva pirmoreiz parādījās savā torņveida falliskajā formā ar degošu kroni.

VASANTA PANŠAMI

Pavasara svētki par godu Sarasvati (mācīšanās dieviete), kas ziemeļos tiek atzīmēti februārī, tāpat tiek pielūgti arī citi dievi. Plaši tiek izmantota krāsa. Bengālijā, tas paredz bērnu iesvētīšanu mācībās caur dažādiem rituāliem.

HANUMANA DŽAJANTI

Atzīmējot Hanumana, Rāmas viskvēlākā sekotāja, dzimšanu, festivāls notiek aprīlī visā Indijā un visos Hanumana ceļmalas tempļos. To īpaši iemīļojoši ziemeļu tālbraucēji un pasažieri. Svētkus raksturo transporta līdzekļu dekorēšana ar ziediem un smaržkociņiem, Rāmajānas un Hanumana Čalisas fragmentu deklamācija (četrdesmit viņu slavinoši panti).

RATHA JATRA

Īpaši novērots Orisā un citās Krišnas pielūgsmes vietās jūnijā-jūlijā. Tas ietver Džaganatas, viņa brāļa Balabhadras un māsas Subhadras tēlu pielūgsmi. Neparastā trijotne tiek ievietota milzīgos ratos, ko gigantiskās procesijās velk cilvēku pūļi, pēc tam seko lielas svinības.

VIŠVAKARMA PUDŽA

Īpaša Indiešu vērtību sistēmas iezīme ir cieņas izrādīšana mākslas un amatu skolotājiem un meistariem. Festivāls notiek septembrī-oktobrī, tiek godinātas cilvēka rokas, instrumenti un amata rīki. Šajā laikā, kas veltīts dievišķajam radītājam Višvakarmai, skolnieki pielūdz grāmatas, kalējs savu veseri, kantora darbinieks savu rakstāmo un kareivis savu šaujameroci.

VARALAKŠMĪ PUDŽA

Tiek rīkots par godu Lakšmī (labklājības dieviete) gandrīz visos Šivas tempļos Tamil Nadu, bet īpaši Thiruninradžurā, Thiruvadi un Thiruvapurā, tiek atzīmēts augusta beigās. Lakšmī sudrabortā seja tiek piestiprināta pie kokosrieksta, novietota uz Kalasas (ūdens krūkas), kas ietērpta zīda svārkos un rotāta ar ziediem. Tas viss, lai piesaistītu labu veiksmi un naudu.

BHADRAKALI AMMAN PUDŽA

Vienpadsmit dienu ilgs festivāls, kas tiek atzīmēts Pondičerijā maijā-jūnijā un godā dievieti māti Parvati - Bhadrakali Ammanas formā. Bhadrakali templis ir rets sievišķā spēka simbols, šajā vietā Parvati uzvarēja divus neprātīgus dēmonus, kaut gan tas notika pateicoties viņas vīram Šivai.

LAI HARA OBA

Notiek Manipūrā aprīlī-maijā, tas ir Šaivaisma un pirms 18. gadsimta Tantras kulta maisījums, saskaņā ar kuru reliģiskās ceremonijas ir harmonisks mūzikas, dejas un sporta salikums. Tas ir to dievu festivāls, kurus Meiti dialektā piesauca Maibi priesteri un priesterienes, viņu dejas attēlo Nongpok Ningtū (Šiva) un Pantoibi (Parvati) kāzas, iesvētot tikko uzarto zemi, tā simbolizējot kosmosa radīšanu, kurā piedalījās deviņi dievi un septiņas dievietes.

RASLILA

Mistisks dejas rituāls, galvenokārt, izplatīts Manipūrā un Vrindavānā. Notiek piecas reizes gadā un attēlo Krišnas un Gopi (slaucēju) deju. Tas simbolizē Dieva universālo izpausmi, kurā katra Gopi ir Krišnas mīļotā biedrene, tas vēsta, ka dievībai visi cilvēki ir vienādi mīļi. Dažas tā variācijas ir sekojošas: Vasanta Ras (notiek pavasarī); Mṭja Ras (tiek veikts katru dienu); Kandža Ras (tiek dejots dārzos); un Maha Ras (kurā katra Gopi ir Krišnas biedrene).

KARADAIJAN NOMBU

Tiek atzīmēts marta vidū. Tamil Nadu sieviešu svinīgais rituāls ir leģendārā Savitri triumfa pār Jamu (nāves dievs) un sava vīra paglābšanas no nāves atceres rituāls. Īpašs Adaiss (maize, sviests) tiek piedāvāti dieviem un ēsti kopā ar mājās darinātu sviestu. Precētās sievietes, rūpēs par saviem vīriem un viņu labklājību, apsien sev ap kaklu dzeltenu pavedienu.

RAKŠA BANDHAN

Tiek atzīmēts ziemeļos septembra mēnesī, tas stiprina saiknes starp brāļiem un māsām. Simboliskā aktā māsa apsien Rakhi (zīda vai kokvilnas amuletu) ap sava brāļa plaukstas locītavu un lūdz par viņa labklājību un drošību. Brālis, savukārt, apliecina viņai, ka pildīs viņas aizsarga lomu. Festivāls ieguvis nozīmi, pateicoties ziemeļu vētrainajiem vēstures periodiem, kad sievietes bieži tika vajātas un viņām bija nepieciešama aizsardzība.

KARTIGAL

Tam ir tieši tāda pati nozīme kā Rakša Bandhanai dienvidos, kad māsas iedezina gaismas lukturus, aizlūdzot par saviem brāļiem. Tas vērojams Tamil Nadu, decembra mēnesī, tāpat arī citos dienvidu apgabalos. Pie māju ieejām tiek iedezinātas neskaitāmas māla lampas, tāpat kā visā valstī tas tiek darīts Dīpavali laikā.

ČAITRA PURNIMA

Notiek marta-aprīļa pilnmēnesī dienvidos, šis rituāls ir oda Čitraguptai, Jamas (nāves dieva) rakstu licējam. Valda uzskats, ka viņa pieraksti ietver visus cilvēka labos un ļaunos darbus, kas izšķir, vai indivīds tiks apbalvots vai sodīts. Parasti, procesija nes bronzas Čitraguptas statuju uz seno Čitraguptas templi Kančipuramā blakus Čennai.

VAIŠAKHI

Tradicionāls pateicības festivāls, kura laikā tiek ievākta Rani (vasara) raža, notiek aprīlī-maijā un kopumā nozīmē labvēlīgu Jaunā Gada sākumu visā reģionā. Pandžabi ir karnevāli, kuru laikā deju pavadībā (enerģiskā Bhangra vīriešiem un liegā Gidda sievietēm) upju krastos notiek peldēšanas, airēšanas un cīņas sacensības. Tamil Nadu, Keralā un Andra Pradešā Jauno Gadu iezīmē Vaišakhi svinības, Bengālijā to sauc par Naba Baršu (jaunais gads). Tas saistāms ar Budismu un Sikhismu.

VIŠU UN PURAMA

Višu ir Keralas jaungada diena, kad cilvēki apmainās dāvanām un apsveikumiem. Labvēlīgā zīme - Kani, tiek darināta no kokosrieksta un rīsu lakstiem un rotāta ar zelta drāniņām. Dzeltenās zeltlījas tiek gatavotas no rīta. Purama par godu Šivai tiek svinēta pēc Višu. Tas tiek atzīmēts Keralas tempļos ar grezni tērptām ziloņu procesijām. Pūramu īpaši atzīmē Vedakkunatha Svami templī Trikturā un Šivas templī Vaikkomā, te gājienā tiek nests Kartikeijas ziloņa forma Utsava Murtī (procesijas statuļa), parādot godu Vaikkomas zilonim.

ONAMA

Pavasara un ražas festivāls, ko Keralā augusta-septembra mēnesī atzīmē visas sabiedrības daļas un reliģiskās grupas, un kura laikā ielas tiek izdekorētas ar ziediem.

Tā uzdevums ir aicināt seno valdnieku Mahabali uz lielo mielastu (ar īpašiem gardumiem, piemēram, Pongalu un Avijalu) un liela līksmošanās. Aranmula Utratadi Vallamkali (čūsku-airēšanas sacensības) ir ikgadējs pasākums Onamas laikā Aranmulā, Kottaijamā un Čampakulamā. Puli kali (jeb Kaduva Kali) tautisks uzvedums ir Onamas paraža, tajā mākslinieki apzīmē savus ķermeņus ar spilgtām dzeltenām svītrām un tēlo tīģerus. Citi festivāla deju pasākumi ir: Kummatti Kali (deja ar masku); Thumbi Thullal un Kaikotti Kali, un visuresošā Katakali.

MAKARA SANKRANTI

Svarīgs festivāls, kas notiek janvāra vidū. Nakti pirms tā tiek iedezināts Lori (ugunskurs), kurā tiek mesti dažādi ražas augļi, piemēram, cukurniedru stiebrī, kaltēti rīsi un sezama sēklas. Ziemeļos Sankranti dienā tiek gatavots un izdāļāts Khičdi (rīsa, lēcu un sakņu maisījums). Sankranti simbolizē gaismu un nes sevī prāta apgaismības vēstījumu. Tā ir Viveka (atšķirtspējas gudrība) – spēja atšķirt patiesību no meliem – kas, saskaņā ar pastāvošo uzskatu, ved cilvēku pretī laimei.

GANGAUR

Tiek svinēts martā-aprīlī Radžastānā, tas ir svētkiem pārpildīts mēnesis. Šķiet, tas godā dievieti-māti Gauri (Parvati), Šivas dzīvesbiedri ar zeltainu seju. Šajā laikā sievietes ievēro gavēni, paliek nomodā visu nakti un stāsta viena otrai stāstus par Parvati. Ķērbusās savās vislabākajās drānās, viņas iet muzikālos gājienos, uz galvas turot māla Gauri tēlus, kas pēc tam tiek iegremdēti upē vai ezerā. Udaipurā notiek Gangauras gadatirgus, kurā jaunieši un jaunietes var satikt un izvēlēties savus dzīvesbiedrus: bez vecāku iejaukšanās. Džodpurā, Gangaurā (tāpat Lotija) sievietes ar kājām šķērso garas jūdzes, rokās nesot Lotas (misiņa ūdens krūkas), lai piepildītu tās ar ūdeni.

BIHU

Vissvarīgākais festivāls Assamā. Tas simbolizē dabu, ir jaunības un auglības kults, ko svin visā valstī, neatkarīgi no kastas, ticības, valodas un reliģijas. Ir trīs tā variācijas: Bhogali Bihu ziemā, janvārī – februārī, kad tiek ievākta raža, Kangali Bihu rudenī, oktobrī-novembrī, kad tiek pārstādīti rīsi, un Rangoli Bihu pavasarī, martā-aprīlī, kad zeme ir gatava sēšanai. Tā ir pavasara ceremonija, kas nes sev līdz spilgtas un daudzkrāsainas dabas pielūgsmes sajūtas, kuras laikā cilvēki masveidā piedalās mūzikas un dejas pasākumos. Muga (zelts) zīdu, kas ir visaugstāk vērtētais Assamas izstrādājums, nēsā visi.

GURU PURNIMA

Tas ir sens festivāls, kas norisinās jūnijā-jūlijā par godu dižajam guru Vjasai, kurš izpelnījies slavu ar savu spalvas mākslu, klasificējot Vēdu uzkrātās garīgās zināšanas četrās daļās – Rig, Jadžūr, Sama un Atarva Vēdā. Viņa nopelns ir arī Brahma Sūtras oriģinālā traktāta sastādīšana, kas izskaidro Vēdu nozīmi. Viņam tiek piedēvēta arī dižākā eposa Mahabharatas sacerēšana, kas ietver Bhagavad Gītas mūžīgo dziesmu un, iespējams, astoņpadsmit Purānas ar stāstiem par mūsu dižajiem varoņiem un svētajiem, viņu morāles un garīgajiem priekšrakstiem, gavēņa ievērošanu un gudrības lūgšanu.

MAHAVIRA DŽAJANTI

Norisinās aprīļa beigās, tas ir divdesmit četru Džainu ticības “Tirthankaru” (praviešu) atceres svētki. Pirmais “Tirthankara” Adinats ieviesa ticību, bet divdesmit-trešais “Tirthankara” Paršanats ievadīja Mahaviru. Tāpat zināms ar vārdu Vardhamana, viņš tiek uzskatīts par pēdējo visā divdesmit-četrus “Tirthankaru” plejādē un ir viens no ievērojamākajiem miera, sociālo reformu un nevardarbības sludinātājiem.

TJAGARADŽA DŽAJANTI

Dienvienu izcilā komponista – svētā Thjagaradžas dzimšanas gadadiena tiek atzīmēta janvārī-februārī. Atzīmējot gadadienu, tūkstošiem viņa kompozīciju, kas zināmas ar kopējo nosaukumu Kriti, tiek izpildītas ikgadējā mūziķu asamblejā viņa dzimšanas vietā Tiruvaijaru, Tamil Nadu.

Šis īsais apraksts neietver pārējos svētkus, tādus kā Narasimha Džajanti (aprīlis-maijs); Ganga Pudža (jūnijs); Narmada Mata Pudža (februāris); Lakšmi Pudža (oktobris-novembris); Govardan Pudža (oktobris-novembris); Go Pudža un Annakat Džagaddhatri Pudža (oktobris-novembris); Kartikeija Pudža (oktobris-novembris); Valmiki Džajanti (oktobris) un Guru Nanak Džajanti (novembris); un citus.

Tāpat tas nepieskaras visuresošajam Vratas fenomenam (periodiska gavēšana un lūgšanu skaitīšana), ko atsevišķi vai kolektīvi ievēro sievietes, norobežojoties savās mājās vai citās vietās, lai pielabinātu dažus zemākos dievus vai dievietes, tādus kā Šani (lai izvairītos no nelaimēm); Satjanarajanu (ģimenes labklājībai); Šašti (bērniem); Manasu (lai izvairītos no čūskas kodiena); un Santoši Ma (labklājībai).

Galvenā festivālu iezīme ir nepārprotami skaidrā dievību pielūgsmes publiskā daba, masveida rituālu ievērošana vai dabas godināšana ar neparasti aizraujošu prieku. Neatslābstošā un masveidīgā biedriskuma uzturēšana rada sajūsmu un pacilātību, nozīmīgā mērā izskaužot ego. Šos notikumus bieži vien iezīmē kastu un ticības barjeru robežu laušana, biedriskuma gara uzturēšana caur dāvanu (prasadam) dalīšanu, kas pilda sabiedrības un kopienu vienotāja lomu. Galvenais uzdevums tomēr ir saiknes atjaunošana ar dieviem un dabu, kas ir laika pārbaudi izturējušas dzīvotspējas apliecinājums.